

Klasa: 022-03/13-01/128
Urbroj: 50301-05/16-13-2

Zagreb, 13. lipnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Slavka Linića, ministra financija, mr. sc. Borisa Lalovca, zamjenika ministra financija, Miljenka Fićora, pomoćnika ministra financija i glavnog državnog rizničara, te dr. se. Maroja Langa, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OSIGURANJU DEPOZITA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU DEPOZITA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 80. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o osiguranju depozita (Narodne novine, br. 177/2004, 119/2008 i 153/2009, u dalnjem tekstu: važeći Zakon) uređeno je osiguranje depozita u kreditnim institucijama (banke, štedne banke, stambene štedionice i podružnice stranih kreditnih institucija) kod Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (u dalnjem tekstu: Agencija). Prema važećem Zakonu, Agencija osigurava depozite vjerovnika (fizičkih osoba, malih poduzetnika i neprofitnih institucija) u kreditnim institucijama do visine od 400.000,00 kuna (uključivo) u 100%-tnom iznosu, neovisno o broju njegovih bankovnih računa, visini sredstava po računu, valuti i mjestu gdje se bankovni računi vode.

Važeći Zakon usklađen je s Direktivom 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o programima osiguranja depozita (SL L 135, 31. 5. 1994.) i Direktivom 2009/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita u pogledu razine pokrića i odgode isplate (SL L 68, 13. 3. 2009., u dalnjem tekstu: Direktiva 2009/14/EZ).

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji za Republiku Hrvatsku preostaje obveza usklađivanja s Direktivom 2009/14/EZ u dijelu koji se tiče visine pokrića ukupnih depozita svakog deponenta koji sukladno direktivi iznosi 100.000,00 eura za sve države članice.

Slijedom navedenog, ovim Zakonom povećava se zaštita depozita vjerovnika utvrđenih važećim Zakonom u slučaju kada Hrvatska narodna banka dostavi rješenje o nedostupnosti depozita ili kada sud doneće rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

Također, ovim Zakonom brišu se odredbe važećeg Zakona koje su sukladno dokumentu Europske središnje banke pod nazivom „Accession Country Report 2012 Croatia“ ocjenjene kao povrede zabrane kreditiranja javnog sektora od strane središnjih banaka i povrede zabrane tzv. povlaštenog pristupa utvrđenog u članku 124. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Naime, članak 17. stavak 2. točka 5. važećeg Zakona predviđa da se sredstva Fonda osiguranja depozita, mogu, između ostalog, sastojati i od sredstava prikupljenih zaduživanjem kod Hrvatske narodne banke.

Ovakva odredba ocjenjena je protivnom zabrani kreditiranja javnog sektora od strane središnje banke sukladno člancima 40. i 78. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, broj 75/2008), članku 123. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Uredbi Vijeća Europe br. 3603/93 o utvrđivanju definicija za primjenu zabrana iz članka 104. i članka 104.b stavka 1. Ugovora.

Člankom 17. stavkom 5. važećeg Zakona propisani su instrumenti u koje se sredstva Fonda osiguranja depozita mogu ulagati. Zakonsko određivanje da se sredstva Fonda mogu ulagati u kratkoročne, odnosno dugoročne dužničke vrijednosne papire Republike Hrvatske, Hrvatske narodne banke, država članica Europske unije, odnosno država članica OECD-a (ili uz jamstvo navedenih), smatra se povredom "zabrane povlaštenog pristupa" izraženog u članku 124. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Uredbi Vijeća Europe br. 3604/93 kojom se određuju definicije za primjenu zabrane povlaštenoga pristupa iz članka 104.a Ugovora.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa člankom 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, radi preostalog usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno Direktivom 2009/14/EZ, koja zahtijeva od država članica pokriće ukupnog depozita pojedinog deponenta do visine protuvrijednosti 100.000,00 eura. Time se iznos osiguranog depozita povećava s dosadašnjih 400.000,00 kuna na protuvrijednost 100.000,00 eura čime se doprinosi većoj sigurnosti štednih uloga u Republici Hrvatskoj.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OSIGURANJU DEPOZITA**

Članak 1.

U Zakonu o osiguranju depozita (Narodne novine, br. 177/2004, 119/2008 i 153/2009), iza članka 1. dodaje se naslov i članak 1.a koji glase:

„PRIJENOS PRAVNIH AKATA EUROPSKE UNIJE

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o programima osiguranja depozita (SL L 135, 31. 5. 1994.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2009/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita u pogledu razine pokrića i odgode isplate (SL L 68, 13. 3. 2009.).“.

Članak 2.

U članku 4. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji Agencija osigurava depozite vjerovnika u svakoj kreditnoj instituciji do uključivo visine od 100.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan nastupa osiguranog slučaja, neovisno o broju njegovih bankovnih računa, visini sredstava po njima, valuti i mjestu gdje se ti bankovni računi vode.“.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno od odredbe iz stavka 2. i 3. ovoga članka, u slučaju potrebe, Vlada Republike Hrvatske uredbom može propisati i viši iznos osiguranog depozita.“.

Članak 3.

U članku 17. stavku 2. točki 5. riječi: „Hrvatske narodne banke i“ brišu se.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Sredstva Fonda osiguranja mogu se ulagati sukladno odredbi internog akta Agencije kojeg će donijeti Uprava Agencije.“.

Stavak 7. briše se.

Članak 4.

Naziv glave iznad članka 19. mijenja se i glasi:

„PREKRŠAJNE ODREDBE“.

U članku 19. stavku 1. točki 1. iza riječi: „odredbama“ dodaju se riječi: „članka 9. stavka 3.“.

Točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„2. ako Agenciji ne omogući nadzor nad kreditnom institucijom sukladno članku 15. ovoga Zakona,

3. ako Agenciji ne dostavi tražena izvješća o stanju ukupnih i osiguranih depozita za obračun premije sukladno odredbama članka 9. stavka 2. ovoga Zakona ili dostavi pogrešno mjesečno izvješće o stanju ukupnih i osiguranih depozita za obračun premije iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom se u važeći Zakon dodaje novi članak 1.a kojim se, sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (Narodne novine, broj 93/2011), u zasebnom članku prve glave prijedloga propisa navode nazivi pravnih akata Europske unije s kojima se usklađuje prijedlog propisa. Tako je u članku 1.a navedena Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o programima osiguranja depozita (SL L 135, 31. 5. 1994.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2009/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita u pogledu razine pokrića i odgode isplate (SL L 68, 13. 3. 2009.) i čije su odredbe ovim Zakonom u potpunosti prenesene u pravni poredak Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se da od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Agencija osigurava depozite vjerovnika u kreditnoj instituciji do uključivo visine od 100.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan nastupa osiguranog slučaja, sukladno odredbama Direktive 2009/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita u pogledu razine pokrića i odgode isplate.

Uz članak 3.

Ovim se člankom ukida mogućnost da se sredstva Fonda mogu formirati, između ostalog, i iz sredstava prikupljenih zaduživanjem kod Hrvatske narodne banke na način da se briše dio članka 17. stavka 2. točke 5. u dijelu u kojemu je ta mogućnost postojala. Time se otklanja povreda zabrane kreditiranja javnog sektora od strane središnjih banaka utvrđena člankom 123. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 3603/93.

Ujedno, ovim se člankom mijenja odredba stavka 5. kojom je bilo ograničeno u koje vrijednosne papire se mogu ulagati sredstva Fonda (kratkoročne, odnosno dugoročne dužničke vrijednosne papire Republike Hrvatske, Hrvatske narodne banke, država članica Europske unije, odnosno država članica OECD-a ili uz jamstvo navedenih osoba) u odredbu da se sredstva Fonda osiguranja mogu ulagati sukladno internom aktu Agencije kojeg donosi Uprava Agencije.

Navedenom izmjenom otklonjena je povreda zabrane povlaštenog pristupa financijskim institucijama utvrđena člankom 124. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i odredbama Uredbe Vijeća Europe br. 3604/93.

Uz članak 4.

Ovim se člankom naziv glave iznad članka 19. važećeg Zakona „Kaznene odredbe“ mijenja u naziv „Prekršajne odredbe“, sukladno odredbama propisanim u članku 19. te radi usklađivanja s Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 125/2011 i 144/2012). Predloženom se izmjenom u članku 19. stavku 1. točki 1., 2. i 3. precizira opis prekršaja.

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnicama kreditnih institucija sa sjedištem izvan Republike Hrvatske.

IZNOS DO KOJEG SU OSIGURANI DEPOZITI

Članak 4.

(1) U razdoblju do 1. siječnja 2010. Agencija osigurava depozite građana u svakoj kreditnoj instituciji, štednoj kreditnoj instituciji i stambenoj štedionici do uključivo visine od 400.000,00 kuna u 100%-tnom iznosu, neovisno o broju bankovnih računa, visini sredstava po njima, valuti i mjestu gdje se ti bankovni računi vode.

(2) Od 1. siječnja 2010. Agencija osigurava depozite vjerovnika u svakoj kreditnoj instituciji do uključivo visine od 400.000,00 kuna u 100%-tnom iznosu, neovisno o broju njegovih bankovnih računa, visini sredstava po njima, valuti i mjestu gdje se ti bankovni računi vode.

(3) Iznimno od odredbi iz stavka 1. i 2. ovoga članka, u slučaju potrebe, Vlada Republike Hrvatske uredbom može propisati i viši iznos osiguranog depozita.

SREDSTVA FONDA OSIGURANJA DEPOZITA

Članak 17.

(1) Uplaćene premije za osigurane depozite uplaćene na temelju ovoga Zakona i ostali prihodi iz stavka 2. ovoga članka koje ostvari Agencija vode se na posebnom računu i čine Fond osiguranja depozita (u nastavku teksta: Fond).

(2) Sredstva Fonda sastoje se iz:

1. premije za osiguranje depozita naplaćene od kreditnih institucija po odredbama ovoga Zakona,
2. sredstva naplaćena u stečajnim postupcima nad kreditnim institucijama po osnovi isplate osiguranih depozita ili sredstva od naplate preuzetih potraživanja kreditnih institucija nad kojima je pokrenut stečajni postupak,
3. prihodi od ulaganja slobodnih sredstava Fonda,
4. prihodi od izdavanja vlastitih obveznica Agencije uz državno jamstvo Vlade Republike Hrvatske,
5. sredstva prikupljena zaduživanjem kod Hrvatske narodne banke i kreditnih institucija,
6. prihodi iz državnog proračuna,
7. ostali prihodi.

(3) Sredstva Fonda Agencija koristi za obeštećenje u slučaju nastupa osiguranog slučaja.

(4) Sredstva Fonda, osim za namjenu iz stavka 3. ovoga članka, koriste se i:

1. za plaćanje troškova nastalih u postupku obeštećenja iz stavka 3. ovoga članka,
2. za plaćanje troškova nastalih u postupku ostvarenja tražbina koje je Agencija stekla na temelju odredbe članka 6. stavka 9. ovoga Zakona,
3. za plaćanje troškova vezanih uz ulaganje sredstava fonda za osiguranje depozita,
4. za otplatu zajmova uzetih radi podmirenja zahtjeva iz točke 1. ovoga stavka,
5. za plaćanje pasivnih kamata,
6. za iskup vrijednosnih papira te
7. za financiranje mjera iz članka 16.a stavka 4. ovoga Zakona.

(5) Sredstva Fonda mogu se ulagati:

1. u kratkoročne vrijednosne papire izdane od ili uz jamstvo Republike Hrvatske i Hrvatske narodne banke,
2. u kratkoročne vrijednosne papire izdane od ili uz jamstvo država članica Europske unije i ostalih država članica OECD-a,
3. u dugoročne dužničke vrijednosne papire izdane od ili uz jamstvo Republike Hrvatske,
4. u dugoročne dužničke vrijednosne papire izdane od ili uz jamstvo država članica Europske unije i ostalih država članica OECD-a.

(6) Sredstva fonda za osiguranje depozita mogu se koristiti i za pokriće troškova zaposlenika Agencije, kao i za financiranje tekućih poslovnih rashoda.

(7) Ako se sredstva Fonda osiguranja depozita ulažu u druge vrijednosne papire, za to je potrebna posebna odluka ministra financija.

KAZNENE ODREDBE

Članak 19.

(1) Za prekršaj kaznit će se kreditna institucija novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna u slučajevima:

1. ako ne plati premiju osiguranja depozita sukladno odredbama ovoga Zakona,
2. ako Agenciji ne omogući pregled poslovnih knjiga i ostale evidencije koje se odnose na osigurane depozite i Agenciji ne dostavi tražena izvješća i informacije sukladno odredbama ovoga Zakona,
3. ako provodi radnje koje mogu dovesti ili su dovele do zlouporabe prava na isplatu osiguranih depozita.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba uprave kreditne institucije novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.